

Силабус курсу:

УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АВТОТРАНСПОРТУ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	274 «Автомобільний транспорт»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.т.н., Шевченко Сергій Іванович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин

посада

shevchenko_si@snu.edu.ua

електронна адреса

+380630339207

телефон

Skype
bb6051aa

месенджер

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

к.т.н., Полупан Євген Вікторович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри залізничного, автомобільного транспорту та підйомно-транспортних машин

посада

polupan_ev@snu.edu.ua

електронна адреса

+30505821220

телефон

Skype
Science_lg

месенджер

за
розкладом

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління трудовими ресурсами на підприємствах автотранспорту» є засвоєння студентами сутності і особливостей управління персоналом; закладення основи знань теоретико-методологічних аспектів та навичок практичного застосування прийомів і методів формування кадрової стратегії, планування, розвитку оцінювання та мотивації і стимулювання персоналу. Завданням вивчення дисципліни є вивчення та засвоєння студентами знань з теорії управління персоналом і оволодіння ними вміннями та навичками застосовувати ці знання у бізнесі та організаціях; розвиток у студентів здібностей до управлінської діяльності, самостійності та відповідальності.

Знання і навички, отримані при вивченні дисципліни, будуть використовуватись у професійному контексті головного інженера (на транспорті), головного фахівця (автомобільного транспорту), директора з транспорту, інженера з транспорту, логіста.

Результати навчання:

Знати: сутність основних понять і категорій управління персоналом; сутності основних функцій управління персоналом; сутності методів і технологій управління персоналом; налагоджування ефективної комунікації у процесі управління; керівництва та лідерства, стилю управління; організації роботи з персоналом; визначення та оцінки ефективності управління персоналом; моделі ефективного використання трудових ресурсів; види зайнятості та заходи щодо зниження рівня безробіття в ринкових умовах; методи управління трудовими ресурсами та кадрами в умовах сучасного автотранспортного підприємства; методiku оцінки ефективності та результативності управління персоналом автотранспортного підприємства.

Вміти: характеризувати населення країни за різноманітними демоекономічними показниками; аналізувати статистичну інформацію щодо трудових ресурсів країни; обґрунтувати методичні принципи управління персоналом; оцінювати ефективність та результативність управління персоналом; використовувати принципи формування трудових ресурсів; виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту; визначати та розраховувати основні показники трудомісткості праці, планування кадрового складу, визначати права та обов'язки персоналу автопідприємств, складати посадові інструкції, визначати необхідну кількість персоналу підприємства, обирати та впроваджувати системи заохочування.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з дисциплін «Технологічне проектування АТП»; «Організація, планування і керування технічним обслуговуванням та ремонтом автомобілів»;

«Методологія та організація наукових досліджень»; зокрема питання щодо проектування технологічних процесів у виробничих дільницях, організація і планування матеріально-технічного постачання автотранспортного підприємства та методи моделювання транспортних процесів і систем.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК08. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК09. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК12. Здатність визначати економічні показники та забезпечувати якість виконання робіт при розробці та реалізації комплексних дій та проектів з дотриманням умов праці, положень цивільного захисту та охорони навколишнього середовища.

ЗК14. Здатність усвідомлювати людські можливості та гендерні проблеми.

ФК03. Здатність розуміти потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері автомобільного транспорту.

ФК04. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті.

ФК07. Здатність демонструвати розуміння правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів автомобільного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Основи теорії - основні поняття «Управління трудовими ресурсами на підприємствах автотранспорту».	денна 4/0/4 заочна 0,85/0/0,85	Трудові ресурси. Виробничі кадри. Персонал підприємства, категорії персоналу. Спеціальність. Кваліфікація. Кадрова політика. Основне завдання кадрової політики. Результативність господарювання підприємства. Баланс робочого часу одного працівника. Календарний фонд робочого часу. Номінальний фонд робочого часу. Ефективний фонд робочого часу. Планова чисельність працівників. Чисельність працівників необхідних для виконання заданого обсягу робіт. Чисельність працівників необхідних для експлуатації агрегатів. Явочне число працівників на зміну. Методом розрахунку за коефіцієнтом середньоспискового складу.	Участь в обговоренні на лекції. Опитування під час практичних занять. Індивідуальні завдання за варіантами.
2.	Організаційні структури управління підприємством.	денна 4/0/4 заочна 0,85/0/0,85	Лінійна організаційна структура. Функціональна організаційна структура управління. Лінійно-функціональна організаційна структура управління. Лінійно-штабна організаційна структура управління. Дивізійна організаційна структура управління. Множинні організаційні структури управління. Матрична організаційна структура управління. Проектно-цільові організаційні структури управління. Визначення кількості адміністративно-управлінського персоналу за формулою Розенкранца. Розрахувати кількість логістів для транспортно-експедиційного підприємства, виходячи з виданих даних.	Участь в обговоренні на лекції. Опитування під час практичних занять. Рішення задач.
3.	Організація управління автотранспортним підприємством.	денна 4/0/4 заочна 0,86/0/0,86	Розгляд раціональної системи управління яка забезпечує ефективне керівництво колективом працівників, зайнятих на підприємстві, та оперативне вирішення всієї сукупності господарських питань. Методи вимірювання продуктивності праці (натуральний метод, трудовий метод, вартісний (грошовий) метод). Оволодіння навичками розрахунків показників продуктивності праці та впливу факторів на рівень продуктивності праці.	Участь в обговоренні на лекції. Опитування під час практичних занять. Тест.
4.	Організаційні структури автопідприємств і підрозділів та їх удосконалення.	денна 4/0/4 заочна 0,86/0/0,86	Організаційна структура служби експлуатації автопідприємства. Автопідприємства вантажних автомобілів. Автопідприємства пасажирських автомобілів (автобусів і таксомотор). Автопідприємства змішані (вантажних і пасажирських автомобілів). Автопідприємства автобусні. Автопідприємства таксомоторні. Планування продуктивності праці на підприємстві. Пошук резервів. Вихідна чисельність працівників. Економія чисельності робочої сили за рахунок	Опитування під час практичних занять. Письмове завдання.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ЛЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			модернізації або впровадження нового обладнання. Економія чисельності працюючих. Виявлення економії чисельності працівників за рахунок заходів по виконанню норм виробітку працюючими.	
5.	Напрями підвищення ефективності транспортного менеджменту та транспортного маркетингу.	денна 4/0/4 заочна 0,86/0/0,86	Удосконалення структури управління та функцій керівників на транспорті. Типові завдання керівника транспортного підрозділу підприємств при реалізації функцій менеджменту «Планування». Типові завдання діяльності керівника транспортного підрозділу при реалізації функцій менеджменту «Організація». Типові завдання діяльності керівника транспортного підрозділу при реалізації функцій менеджменту «Мотивація». Типові завдання діяльності керівника транспортного підрозділу при реалізації функцій менеджменту «Контроль». Структура посадової інструкції працівників автотранспорту. Загальні положення. Завдання та обов'язки. Права. Відповідальність. Кваліфікаційні вимоги. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою. Посадова інструкція головному інженеру (технічному керівнику) автотранспорту.	Участь в обговоренні на лекції, тест. Розробка посадової інструкції.
6.	Кадрова служба і кадрове діловодство.	денна 4/0/4 заочна 0,86/0/0,86	Задачі та функції кадрової служби, її структура. Взаємодія кадрової служби з іншими структурними підрозділами організації. Кадрова документація. Номенклатура справ кадрового діловодства. Документаційне забезпечення обліку і руху кадрів. Розробка посадової інструкції старшому диспетчеру, черговому диспетчеру, механіку, логісту автопідприємства. Номенклатура справ з кадрового діловодства. Комплекс справ кадрової документації сформованих за напрямками функціональної діяльності кадрової служби.	Участь в обговоренні на лекції. Розробка посадової інструкції за варіантами.
7.	Кадрове планування у підприємстві: значення, цілі, задачі, принципи, етапи.	денна 4/0/4 заочна 0,86/0/0,86	Сучасне комплектування підприємства кадрами і реалізація довгострокової, орієнтованої на майбутнє, кадрової політики. Специфіка кадрового планування, як і формування відповідних стратегій. Принципи кадрового планування. Вивчення внутрішніх механізмів мотивації. Методи мотивації результативності діяльності. Практичне втілення системи мотивації та стимулювання працівників завдяки використанню методів: організаційно-виробничих, соціально- економічних, адміністративних, інформаційно-роз'яснювальних, соціально- психологічних, правових.	Участь в обговоренні на лекції. Опитування під час практичних занять. Письмове завдання.

Рекомендована література

1. Ріхтер К.Ю. Транспортна економетрія / Пер. с нем.; Под. ред. Э.И. Позамантира. – М.: Транспорт, 1982. – 317 с.
2. Виноградський М. Д., Беляєва С.В., Виноградська С.М., Шканова О.М. Управління персоналом: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 501 с.
3. Михайлова Л.І. Управління персоналом. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
4. Савченко В. А. Управління розвитком персоналу: Навч. посібник. - КНЕУ, 2002. – 98с.
5. Щекин Г.В. Основи кадрового менеджменту. Підручник.- К.:МАУП, 2002. – 560 с.
6. Болдирєва Л.М. Зміст діяльності керівника автотранспортного підприємства АПК // Управління розвитком: Збірник наукових статей. – Харків: Вид-во ХНЕУ, 2006. – № 4. – С. 179–182.
7. Перебийніс В.І. Структура управління як фактор ефективності менеджменту // Вісник ХНАУ. Серія «Економіка АПК і природокористування». – 2004. – № 7. – С. 45–48.
8. Співак, В.В. Мотивація як засіб ефективного менеджменту персоналу підприємств / В. В. Співак // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2010. – №6, Т.2. – С. 178-181.
9. Клименко М.П., Філатова О.О. Мотивація управлінського персоналу в реалізації загальної стратегії підприємства/ Клименко М.П., Філатова О.О.// Сталій розвиток економіки – 2011 - №5 – С. 81 – 85.
10. Іванов С.Л. Роль нематеріальних чинників мотивації праці у формуванні людського капіталу сучасного підприємства в Україні / С.Л.Іванов // Наукові праці НДФІ. – 2010. – № 5. – С. 34-38.

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Управління трудовими ресурсами на підприємствах автотранспорту» (для студентів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» усіх форм навчання) / Укл.: Кічкіна О.І., Кічкін О.В. – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – 59с. електронне видання.
2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Управління трудовими ресурсами на підприємствах автотранспорту» (для студентів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» усіх форм навчання) / Укл.: Кічкіна О.І., Кічкін О.В. – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – 39с. електронне видання.
3. Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання контрольної роботи з дисципліни «Управління трудовими ресурсами на підприємствах автотранспорту» (для студентів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» усіх форм навчання) / С.І.Шевченко, Є.В.Полупан.– Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2022. – 14 с. електронне видання.

Інформаційні ресурси

1. Закон України “Про колективні договори і угоди” // Закони України.- К., 1996.- Т.6. <https://studfiles.net/preview/4489392/>
2. Закон України “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” // Закони України. -К.,1999. - Т. 15. - С. 332-343. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України “Про оплату праці” // Закони України.- К.,1997.- Т.8.-С.210-218. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Заліковий тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.